

EZÜSTNET Egyesület

Lechner Ödön gyönyörű palotáit csodáltuk meg az Idegenvezetők világnapja alkalmából – 2014. február 20.

Lechner Ödön (1845 - 1914) emléke nyomában jártunk

Ki ne csodálta volna már meg az Iparművészeti Múzeum, a Földtani Intézet vagy a Hold utcai Posta Takarékpénztár mesébe illő épületeit, melyek színes mázas tetőcserepei messziről felkeltik a figyelmet?

100 évvel ezelőtt hunyt el alkotójuk, Lechner Ödön, a szecesszió építészetének világhírű, iskolateremtő mestere, aki a magyar népművészet formavilágát a magas építészet, a monumentalitás szférájába emelte. Sétánk során Lechner művészetének tisztelegtünk. Felkerestük építészeti remekein kívül néhány olyan épületét is, melyek még a historizáló - eklektikus korszakában születtek. Eközben felidéztek alakját és a kort, amelyben élt.

A Magyar Állami Földtani Intézet (1896-1899) – kifejezetten a magyar földtan számára épült. Az épület felső csúcsán négy magyar ősalak tartja a két méter átmérőjű földgömböt, amíg a Zsolnai gyárban készült kétféle kék színű tetőfedő cserép a vizet és az eget szimbolizálja. Belépve az intézetbe egy hatalmas barlangban találjuk magunkat a falait stilizált cseppkő-oszlopok és apró élőlények fehér, domborművei díszítik.

Zala György műteremháza

A kerítés oszlopainak eozinos, virág alakú záródíszje, a kapubejárat, az Ajtósi Dürer sor felőli oldalon az ablakok keretezése, a homlokzat terrakotta betétei, valamint Zala György 1900-ban mintázott, nagyméretű, színes mázú kerámia féldomborműve - Vénusz ünneplése az Olümposzon – a Zsolnai gyárak terméke, a magyar szecessziós épületplasztika egyik legszebb alkotása.

Magyar Királyi Postatakarék

(ma Magyar Nemzeti Bank/Állam Kincstár)

A székházépítésre kijelölt telek szűkös volt és az építető anyagiakban is szoros kereteket szabott. Ez nem korlátozta az építőművészt hatalmas lenyűgöző hatású erőttől duzzadó épülettömböt formált meg.

A lechneri szecesszió jellemzői a magyaros virágmotívumok és a színes kerámiacserepek és majolikák. Az oromzatot aransárga méhkasok és a feljűk tartó méhek díszítik, mint a gyűjtögetés és takarékoság - takarékpénztárról lévén szó- szimbólumai.

Az épület tetején két bikafej jelenik meg, amely a nagyszentmiklósi, honfoglaláskori aranyeletem található.

Szenzációs volt, hogy beengedtek bennünket a szemközti Prezident Hotelbe, amelynek a hetedik emeletén helikopter leszálló pálya van! Erről a kör teraszról csodálatos látványt nyújtott a Takarékpénztár épülete, de körbe láttuk az egész ötödik kerületet.

Ezután több bérházban néztünk körül, sikerült egy-két szép lépcsőházi részletet megörökíteni.

Szent István tér 3. bérházban (1871-1874.)

Sas u. 9. (egykori Kéksas utca),

Primayer János háza (1871-1872)

Lechner apósa részére építette ezt a házat és itt lakott nőszülése után is. Hat év múlva özvegy maradt két kicsi gyerekkel, a nagyszülők vigyáztak a kicsikre.

Thonet-ház (Váci u. 11/a.), (1888-1889. műemlék) egy Lechner Ödön által megálmodott épülettel állunk szemben, itt is, amely teljes pompájában, 1890-ben készült el. Szerette a színt, a színes kerámiát, de ha egészen beburkolta is vele az épületet, akkor sem tette azt rikítóvá. Ugyanakkor a párkány alatt, a harmadik emeleti ablakok között látható gótikus, fél kupolákkal fedett fülkébe két festett szobrot helyezett, ezek az utca túlsó oldaláról is jól megfigyelhető.

A négy órás sétát Rusai Ágnes idegenvezető vezette, köszönjük a pompás idegenvezetést a sok új látnivalót. Sokszor elmegyünk előttük, de nem látjuk meg, fontos, hogy valaki avatott felhívja a figyelmet.

Lejegyezte: Gregor Ica

